

De zaden en bloemen van het geslacht *Weingartia Werdermann* (slot)

FRED BRANDT

Het hilum (2) van de zaadkorrel is vlak, meestal rondachtig-ovaal en diep verzonken, waarbij de stugge zoom van de testa (3) er bovenuit steekt en het omgeeft als een rand die getand en golvend kan zijn. De bodem van het hilum is meestal slechts met een dunne laag strophiolaweefsel (4) bedekt, maar hij kan ook geheel onbedekt zijn. Alleen bij de groep rondom *W. pulquinensis* Card. is het strophiolaweefsel binnen het bereik van het hilum dichter en het kan soms zelfs de ondiepe verzinking daarvan opvullen, zodat alleen nog het uiterste donkere puntje van de micropyle (5) en het napje van de funiculus (6) er bovenuit kunnen steken. Overigens is het topje van de micropyle en dat van de funiculus steeds duidelijk als zodanig te herkennen en zij steken min of meer duidelijk boven de bodem van het hilum uit. De micropyle is bijna steeds breder en hoger dan de funiculus en de laatste is nooit uit de hilumbodem uitgebroken, doch steeds goed en duidelijk als zodanig herkenbaar.

Soms wordt het zaad van dit geslacht als "bruin" aangegeven. Deze aanduiding moet op een verkeerde interpretatie van gegevens berusten, waarbij de betreffende korrel wel bijzonder sterk met arillushuid overtrokken is geweest. Deze bruinachtige laag arillushuid wekt dan de indruk, dat de korrel bruin is. In werkelijkheid echter is die steeds zwart. Het is dikwijls moeilijk om bij een zaadkorrel de structuur van de testa te bepalen. Wanneer men echter kan beschikken over enkele dozijnen zaadkorrels voor onderzoek, vindt men steeds weer korrels, waarbij de knobbelige testa vrij is van arillushuid en zo kan men zich bij zulke zaadkorrels een goed beeld vormen van de oppervlaktestructuur van de korrel, zonder dat de noodzaak aanwezig is om eerst de arillushuid af te schaven.

Wat over de gelijksoortigheid van de zaden der *Weingartia*'s gezegd werd, is in gelijke mate van toepassing op hun bloemen. Zoals reeds is opgemerkt zijn de afgebeelde bloemtekeningen van dezelfde soorten, als waarvan ook de zaden werden getekend. Bij deze bloemtekeningen gaat het om originele kopieën van bloemfoto's. Evenals uit de zaadtekeningen kan uit de bloemtekeningen geconcludeerd worden, hoe gelijksoortig en uniform de bloemen bij de *Weingartia*'s zijn. Er kan absoluut geen scheidingslijn getrokken worden tussen bloemen met brede en met smalle keel in dit geslacht.

*Weingartia
neumanniana*

Foto :
Th. Neutelings

Hoewel de hier afgebeelde bloemtekeningen betrekking hebben op de reeds vernoemde 9 soorten van dit omvangrijke geslacht, kan men tussen al deze soorten nog talloze tussenvormen van smalle en brede bloemkelen constateren. En deze kenmerken bij de bloemen ziet men dwars door alle groeperingen, men kan zelfs in elke groepering zowel bloemen met smalle als met brede keel vinden. Dit kenmerk van de bloemen echter kan men niet beschouwen als een kenmerk van een speciale groep. Het meest markante kenmerk echter van de *Weingartia*-bloemen - en dit kenmerk is bij alle soorten gelijk - zijn het pericarpellum (7) en het receptaculum (8) met de dikke, vlezige en volkomen naakte schubben die zich over de gehele lengte van het receptaculum voortzetten. Deze schubben zijn rond of ook wel spits uitlopend, maar bijna steeds breed en groot en zonder wolhaartjes.

De soortengroep rondom *W. fidaiana* omvat de volgende soorten: ***westii*, *lecoriensis*, *neumanniana*, *polygona*, *neocumingii*, *cylindrica*, *pilco-mayensis*** en nog verdere soorten die verwant zijn.

Rond *W. steinbachii* kunnen de volgende soorten gegroepeerd worden: ***glomerispina*, *crispata*, *verticillacantha*, *losenickyana*, *markusii*, *tarijensis*, *ritteri*, *frankiana*** en verdere verwanten.

De derde groep bestaat dan uit: ***pulquinensis*, *corroana*, *sucrensis*, *hediniana*, *glomeriseta*, *mentosa*, *haseltonii*, *muschii*, *menessesii*, *tiraquensis*** en andere verwanten soorten.

Door deze bijdrage hoop ik een kort overzicht van dit onderwerp gegeven te hebben. Tevens hoop ik dat wij, na kennisneming van de weergegeven zaad- en bloedvormen van het geslacht *Weingartia*, tot een verdere opheldering van dit probleem kunnen komen.

Im Samtfelde 57, 4790 Paderborn, B.R.D.

Vertaling: J. Theunissen

Noten van de vertaler:

1. *Arillushuid*: zaadmantel, die aanvankelijk de voeding van de zich ontwikkelende korrel vormt. Uiteindelijk blijft er slechts een dun vlies over, dat door de groeiende korrel meestal wordt verscheurd.
2. *Hilum*: de navel in brede zin. Het is de plaats waarmee het zaad vastzit aan de navelstreng en omvat de micropyle en de funiculus.
3. *Testa*: de min of meer harde schaal om het embryo zit.
4. *Stropholia*: navelpropje, een kurkachtig weefsel dat bij sommige soorten cactussen (met name *Parodia*'s) sterk ontwikkeld kan zijn en het hilum bedekt.
5. *Micropyle*: kleine poortje, waardoor het wortelpuntje van het kiemende zaad naar buiten komt.
6. *Funiculus*: eigenlijk navelstreng, vaak zoals hier gebruikt voor de plaats, waar de navelstreng van het zaad gebroken is. Het zou misschien aanbeveling verdienen voor deze plaats de naam *umbilicus* (navel in engere zin) te gebruiken.
7. *Pericarpellum*: de vruchtwand, het onderste gedeelte van de bloem, waarbinnen zich het vruchtbeginsel bevindt.
8. *Receptaculum*: bloembodem, waarop de stamper en de meeldraden zijn ingeplant.

Dit artikel werd in **Succulenta** 61-1 (1982) (bldz. 12-13) gepubliceerd.
Overgenomen met de toelating van de schrijver en de uitgever.
